

Bölüm 9

ÇOCUKLUK ÇAĞINDA GÖRÜLEN GECE YATAK ISLATMALARINDA TANIDAN TEDAVİYE GÜNCEL YAKLAŞIM

Mehmet Zeynel KESKİN¹

TANIM

Enürezis ifadesi, yunan dilinde ‘idrar işemek’ anlamına gelmektedir (Solanki & Desai 2014). Günümüz kullanımında ise ‘gece yatak ıslatma’ olarak tanımlanmaktadır. ICCS (Uluslararası Çocuk Kontinans Cemiyeti) kriterlerine göre enürezisten bahsedebilmek için şikayetlerin 5 yaş ve sonrasında olması gerekir. Enürezis: Ayda en az 1 kere gece yatak ıslatma ve bu durumun en az 3 ay devam etmesi olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca haftada 4 ve üzeri ‘sık enürezis’ olarak ifade edilirken; daha az görülmesi ‘sık görülmeyen enürezis’ olarak ifade edilmektedir (Austin & ark. 2014). DSM IV/V’in tanımına göre ise 5 yaş ve sonrası haftada en az 2 kere gece yatak ıslatma olarak tanımlanmaktadır. Amerikan Psikiyatri Derneğinin (APA) tanımına göre ise enürezis; en az 5 yaşındaki çocuğun, en az 3 ay boyunca, haftada en az 2 kez geceleri yatak ıslatma durumu olarak ifade edilmektedir (APA 2013). Monosemptomatik Enürezis (MNE) ise, gece yatak ıslatması dışında bir semptomun olmadığı formu tanımlar iken, Non-Monosemptomatik Enürezis (NMNE) ise alt üriner sistem semptomları olarak bilinen; işeme sıklığında artış, gündüz idrar kaçırma, urgency, hesitansy gibi semptomları içeren formdur. Primer Enürezis ifadesi; öncesinde 6 ay ve üzerinde kuruluk elde edilememiş olguları tanımlar iken, Sekonder Enürezis ifadesi ise öncesinde en az 6 ay ve üzerinde kuruluk elde edilmiş olguları tanımlamaktadır (Austin & ark. 2014).

Epidemiyoloji

Okul çağı çocuklarının %10’unda MNE görülürken, %2-3’ünde NMNE görülmektedir (von Gontard 2013). Dünya geneline bakıldığında en nadir enürezis saptanan ülke İtalya iken (%3.8), en sık saptanan Avusturalya’dır (%18.9). Türkiye’de yapılan çalışmalarda ise bu oran %11.1 düzeylerinde saptanmıştır (Oge & ark. 2001, Serel & ark. 1997). Bu oran farklılıkları sosyokültürel durum ve ekonomik parametrelerin de etken olduğunu düşündürmektedir. Amerika Birleşik Dev-

¹ Op. Dr., Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Üroloji Kliniği

KAYNAKÇA

- AbdelFatah, D., Shaker, H., Ismail, M., & Ezzat, M. (2009). Nocturnal polyuria and nocturnal arginine vasopressin (AVP): a key factor in the pathophysiology of monosymptomatic nocturnal enuresis. *Neurourology and Urodynamics: Official Journal of the International Continence Society*, 28(6), 506-509.
- American Psychiatric Association (2013) *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (DSM-5®). American Psychiatric Pub.
- Austin PF, Bauer SB, Bower W, Chase J, Franco I, Hoebeke P, Rittig S, Walle JV, von Gontard A, Wright A, Yang SS, Nevéus T (2014) The standardization of terminology of lower urinary tract function in children and adolescents: update report from the Standardization Committee of the International Children's Continence Society. *The Journal of urology*, 191(6), 1863-1865.
- Broughton, R. J. (1968). Sleep Disorders: Disorders of Arousal?: Enuresis, somnambulism, and nightmares occur in confusional states of arousal, not in "dreaming sleep." *Science*, 159(3819), 1070-1078.
- Chumpitazi, B. P., Self, M. M., Czyzewski, D. I., Cejka, S., Swank, P. R., & Shulman, R. J. (2016). Bristol Stool Form Scale reliability and agreement decreases when determining Rome III stool form designations. *Neurogastroenterology & Motility*, 28(3), 443-448.
- Dolgun G, Savaser S, Balci S, Yazici S (2012) Prevalence of nocturnal enuresis and related factors in children aged 5-13 in istanbul. *Iranian journal of pediatrics*, 22(2), 205.
- Glazener CM, Evans JH, Cheuk DK. Complementary and miscellaneous interventions for nocturnal enuresis in children. *Cochrane Database Systematic Reviews* 2005; April 18;(2): CD005230.
- Glazener CMA, Evans JHC, Peto RE. Alarm interventions for nocturnal enuresis in children. *Cochrane Database Syst Rev* 2005; 2:CD002911.
- Glazener CMA, Evans JHC, Peto RE. Tricyclic and related drugs for nocturnal enuresis in children. *Cochrane Database Syst Rev* 2003;3:CD002117.
- Glazener CMA, Evans JHC. Desmopressin for nocturnal enuresis in children. *Cochrane Database Syst Rev* 2002; 3:CD002112.
- Gunes A, Gunes G, Acik Y, Akilli A (2009) The epidemiology and factors associated with nocturnal enuresis among boarding and daytime school children in southeast of Turkey: a cross sectional study. *BMC public health*, 9(1), 357.
- Haid B, Tekgül S (2017) Primary and secondary enuresis: pathophysiology, diagnosis, and treatment. *European urology focus*, 3(2-3), 198-206.
- Järvelin, M. R., Vikeväinen-Tervonen, L., Moilanen, I., & Huttunen, N. P. (1988). Enuresis in seven-year-old children. *Acta Paediatrica*, 77(1), 148-153.
- Kawauchi, A., Tanaka, Y., Naito, Y., Yamao, Y., Ukimura, O., Yoneda, K., ... & Miki, T. (2003). Bladder capacity at the time of enuresis. *Urology*, 61(5), 1016-1018.
- Koff SA. Estimating bladder capacity in children. *Urology* 1983; 21:248.
- Miranda B, Bertraud JE Arano: Efficacy of oxybutynin chloride in children with vesicourethral reflux and detrusor instability. *Ann Eur Pediatr* 1997; 47(3): 251-257.
- Nijman R: Role of antimuscarinics in the treatment of nonneurogenic daytime urinary incontinence in children. *Urol* 2003; 63: 45-50.
- Oge O, Kocak I, Gemalmaz H (2001) Enuresis: point prevalence and associated factors among Turkish children. *The Turkish journal of pediatrics*, 43(1), 38-43.

- Ozden C, Ozdal OL, Altinova S, Oguzulgen I, Urgancioglu G, Memis A (2007) Prevalence and associated factors of enuresis in Turkish children. *International braz j urol*, 33(2), 216-222.
- Schulman, S. L., Stokes, A., & Salzman, P. M. (2001). The efficacy and safety of oral desmopressin in children with primary nocturnal enuresis. *The journal of urology*, 166(6), 2427-2431.
- Serel TA, Akhan G, Koyuncuoğlu HR, Öztürk A, Doğruer K, Ünal S, Çelik K (1997) Epidemiology of enuresis in Turkish children. *Scandinavian journal of urology and nephrology*, 31(6), 537-539.
- Shreeram S, He JP, Kalaydjian A, Brothers S, Merikangas KR (2009) Prevalence of enuresis and its association with attention-deficit/hyperactivity disorder among US children: results from a nationally representative study. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 48(1), 35-41.
- Solanki, A. N., & Desai, S. G. (2014). Prevalence and risk factors of nocturnal enuresis among school age children in rural areas. *International Journal of Research in Medical Sciences*, 2(1), 202-5.
- Thiedke CC. Nocturnal enuresis. *American Family Physician* 2003;67:1499-1506.
- Vande Walle J, Rittig S, Bauer S, et al. Practical consensus guidelines for the management of enuresis. *Eur J Pediatr* 2012;171:971–83.
- von Gontard, A (2013) The impact of DSM-5 and guidelines for assessment and treatment of elimination disorders. *European child & adolescent psychiatry*, 22(1), 61-67.
- www.nice.org.uk/guidance/CG111. Nocturnal enuresis. The management of bedwetting in Children and young people NICE clinical guideline 111 October 2010.